

Dosarul nr.2r-324/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Anatolie Garmacean,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Garmacean împotriva Consiliului municipal Chișinău și Direcției Generale Economie, reforme și relații patrimoniale, intervenienți accesorii Gabriela Carmacean, Mihaela-Sabina Țurcan cu privire la anularea actelor și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierilor din 02 iunie 2020 și din 25 februarie 2020 ale Curții de Apel Chișinău, prin care a nu a fost dat curs cererii de apel și a fost restituită cererea de apel depusă de Anatolie Garmacean,

c o n s t a t ă:

La 02 octombrie 2018 Anatolie Garmacean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Direcției Generale Economie, reforme și relații patrimoniale, intervenienți accesorii Gabriela Carmacean, Mihaela-Sabina Țurcan cu privire la anularea actelor și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 04 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de Anatolie Garmacean ca fiind neîntemeiată.

La 05 decembrie 2019 Anatolie Garmacean a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Anatolie Carmacean și a fost comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău, a apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 375 de lei, în termen de 10 zile de la recepționarea încheierii, fiindu-i explicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită. Totodată a fost informat că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători fără participarea părților.

La 18 martie 2020 Anatolie Garmacean a recepționat încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii (f.d. 206, vol. II).

Prin încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Anatolie Garmacean în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, nu a executat indicațiile instanței de apel din încheierea din 25 februarie 2020 și anume nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat.

Invocând ilegalitatea acestor încheieri, la 12 iunie 2020, Anatolie Garmacean, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 02 iunie 2020 și din 25 februarie 2020 cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierile instanței de apel, deoarece sunt ilegale și necesită a fi casate.

A susținut că restituirea apelului de către instanța de apel nu urmărește un scop legitim, deoarece instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că este necesară prezentarea cererii de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 375 de lei.

A menționat că cererea de apel pe care a depus-o este motivată, mai mult ca atât în cererea de apel nu a făcut mențiune referitor la faptul că apelul ar fi unul nemotivat, sau că își va rezerva dreptul să prezinte apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate.

Prin urmare, instanța de apel eronat a concluzionat că cererea de apel depusă la 05 decembrie 2019 ar fi nemotivată și nu conține motivele de fapt și de drept. Astfel instanța de apel urma să examineze cererea de apel depusă prin prisma argumentelor invocate în conținutul acesteia, nefiind în drept de a obliga apelantul să indice motive suplimentare întru susținerea cererii de apel depuse.

Cât privește, necesitatea de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel a menționat că nu a achitat taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, iar după examinarea acțiunii instanța de fond nu a încasat taxa de stat.

Prin urmare obligarea de a achita taxa de stat la depunerea apelului în condițiile în care instanța de fond nu a solicitat achitarea acesteia la depunerea cererii de chemare în judecată, reprezintă o limitare disproporționată a dreptului său de acces la o instanță.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că ultima încheiere emisă de Curtea de Apel Chișinău este din 02 iunie 2020, iar recurentul a declarat recurs la 12 iunie 2020.

Astfel, recursul declarat de Anatolie Garmacean este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 05 decembrie 2019, Anatolie Garmacean a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru fără dovada de plată a taxei de stat (f.d. 175-176, vol. II).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Anatolie Garmacean și s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 375 de lei (f.d. 202-203, vol. II).

Încheierea în cauză a fost recepționată de Anatolie Garmacean la 18 martie 2020, fapt confirmat prin semnătura acestuia pe avizul de recepție (f.d. 206, vol. II).

Prin încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Anatolie Garmacean din motivul că apelantul în termenul acordat de instanță nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel dispuse în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, și anume nu a prezentat apelul motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept și plata taxei de stat în mărime de 375 de lei. Or, din actele cauzei rezultă cu certitudine că încheierea din 25 februarie 2020 a fost recepționată de Anatolie Garmacean la data de 18 martie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii (f.d.206, vol. II).

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate și reieșind din actele cauzei, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Anatolie Garmacean, or apelantul nu s-a conformat dispozițiilor încheierii din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și nu a lichidat în termenul stabilit neajunsurile indicate de instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs notează că este greșită indicația instanței de apel cu privire la obligarea prezentării cererii de apel motivate, deoarece din cuprinsul cererii de apel depuse de Anatolie Garmacean la 05 decembrie 2019 rezultă că aceasta cuprinde motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Însă, în ceea ce privește indicația instanței de apel cu privire la necesitatea prezentării bonului de plată a taxei de stat, Colegiul o consideră întemeiată și legală, iar argumentele recurentului neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

La caz, Colegiul reține prevederile art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform căruia taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către

instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile.

În conformitate cu art. 84 Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. a) și j) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, taxa de stat se stabilește în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau suma încasată, dar nu mai puțin de 150 de lei și nu mai mult de 25000 de lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice, iar tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Astfel fiind, este cert că litigiul dat este unul cu caracter patrimonial, și prin urmare just instanța de apel nu a dat curs cererii de apel și a acordat apelantului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 375 de lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează faptul că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor judecătorești determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău la 02 iunie 2020 în temeiul art.369, alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă a restituit cererea de apel depusă de către Anatolie Garmacean din motivul neexecutării indicațiilor instanței de apel și anume nu au prezentat în termenul stabilit prin încheierea din 25 februarie 2020 a dovezii de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Or, la caz, se reține că Anatolie Garmacean, odată ce a recepționat actele de procedură emise de instanța de apel urma să depună diligența necesară pentru a înlătura în termen neajunsurile indicate de instanța de apel.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierile instanței de apel sunt întemeiate și adoptate cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de

către recurent sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierile instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Anatolie Garmacean.

Se mențin încheierile din 02 iunie 2020 și din 25 februarie 2020 ale Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Garmacean împotriva Consiliului municipal Chișinău și Direcției Generale Economie, reforme și relații patrimoniale, intervenienți accesorii Gabriela Carmacean, Mihaela-Sabina Țurcan cu privire la anularea actelor și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru